

10757
27

ĐẠO ĐỨC

LỚP MỘT

huongmaitruongxua.v

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC - 1978

<https://tieulun.hopto.org>

ĐẠO ĐỨC

LỚP MỘT

(In lần thứ 8, có chỉnh lý bổ sung)

thuongmaitruongxua.vn

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC — 1978

81 Trần Hưng Đạo — Hà Nội

<https://tieulun.hopto.org>

CHUYỆN ĐỌC

VÀO LỚP MỘT

Năm nay Hồng lên lớp Một. Mẹ mua cho Hồng nào cặp mới, nào vở đẹp.

Sáng nay, trong bộ quần áo mới, Hồng tung tăng cắp sách tới trường.

Sân trường đông vui quá! Các bạn ùa ra đón Hồng. Cô giáo vui vẻ chia bàn tay ra cho Hồng và âu yếm dắt em vào lớp.

Ôi sung sướng quá! Từ nay bên cô giáo, Hồng sẽ được cùng bạn bè vui chơi, học hành. Mỗi ngày em sẽ được biết thêm nhiều điều mới, điều hay.

Hồng tự nhủ: Mình đã là một học sinh thực sự! Nhất định mình sẽ chăm học để cô giáo yêu mến và cha mẹ vui lòng.

CÂU HỎI

1. Hồng chuẩn bị như thế nào trước khi đi học?
2. Điều gì đã làm cho Hồng vui sướng khi Hồng đi học?
3. Hồng tự nhủ như thế nào?

BÀI HỌC

Em chăm học để cô giáo yêu, bạn bè mến và cha mẹ vui lòng.

THỰC HÀNH

- Đi học đúng giờ.
- Luôn luôn học bài và làm bài đầy đủ.

BÀI 2

TÔN KÍNH QUỐC KỶ

CHUYỆN ĐỌC

LẦN ĐẦU ĐỨNG DƯỚI CỜ

Học sinh toàn trường đã có mặt đầy đủ.

Thăng cũng đứng trong hàng cùng các bạn chuẩn bị chào cờ.

Từ loa phóng thanh vang lên tiếng hô: «Đứng nghiêm... chào cờ... chào!»

Thăng cùng các bạn đứng nghiêm trang hướng về lá quốc kỳ. Bài quốc ca vang lên hùng tráng.

Thắng nghe rõ tiếng mình hòa trong tiếng các bạn. Lá cờ đỏ sao vàng từ từ lên cao, phấp phới trên nền trời xanh biếc.

Lần đầu tiên được đứng dưới cờ Tổ quốc, Thắng như thấy mình lớn bổng lên. Em bồi hồi xúc động, lòng rộn lên một tình yêu đối với đất nước.

Chú thích

- Quốc kỳ: Cờ của một nước.
- Quốc kỳ Việt nam: cờ đỏ sao vàng
- Quốc ca: bài hát khi chào cờ.
- Quốc ca của Việt nam: bài «Tiến quân ca»
- Tổ quốc: đất nước.

CÂU HỎI

- 1 — Thắng đứng chào cờ như thế nào? vì sao khi chào cờ phải đứng nghiêm và hát to?
- 2 — Vì sao Thắng xúc động? Tình cảm của Thắng lúc ấy như thế nào?

BÀI HỌC

Cờ đỏ sao vàng là quốc kỳ của Việt nam.
Em kính yêu lá cờ của đất nước

THỰC HÀNH

- Tập hát bài quốc ca thật đúng và thật hay
- Khi chào cờ, đứng nghiêm trang và hát to.

BÀI 3

KÍNH YÊU BÁC HỒ

CHUYÊN ĐỌC

CÁC CHÁU VÀO DÂY VỚI BÁC

Một buổi sáng mùa hè, cô mẫu giáo dẫn các cháu đi chơi. Qua phủ chủ tịch, cô chỉ cho các cháu biết đây là chỗ làm việc của Bác Hồ. Các cháu riu rít chạy ùa lại bám lấy hai cánh cổng sắt nhìn vào. Bỗng ở trên thềm phủ chủ tịch Bác Hồ hiện ra. Thế là cô giáo, học trò không nín được niềm vui, cùng reo lên: «Bác Hồ, Bác Hồ muôn năm!», Bác Hồ bảo chú công an: «Cho các cháu vào đây với Bác!»

Niềm vui thật bất ngờ! Cô giáo cho các cháu xếp hàng thẳng tắp. Cổng phủ chủ tịch mở rộng. Những bàn chân nhỏ bé lon ton chạy lên phía Bác. Vừa chạy, các cháu vừa hô to: «Chúng cháu chào Bác ạ» Bác Hồ bước nhanh xuống thềm, giang rộng hai cánh tay đón các cháu. Bác dẫn các cháu đi chơi quanh vườn: Bác cho các cháu ăn kẹo. Bài hát «Ai yêu Bác Hồ Chi Minh hơn thiếu niên nhi đồng...» hòa vang trong khu vườn của Bác...

Lúc các cháu ra về, Bác căn dặn các cháu phải chăm học, phải vâng lời cha mẹ và cô giáo. Cháu nào ngoan, học giỏi, Bác sẽ khen.

Bác bắt tay và ôm hôn từng cháu một.

(Viết theo "Bác Hồ kính yêu"
tập II Nhà xuất bản Kim Đồng — 1975)

CÂU HỎI

1. Chuyện kể Bác Hồ yêu thiếu niên, nhi đồng thế nào, và ngược lại, các cháu đã yêu Bác như thế nào?
2. Bác căn dặn các cháu những gì?
3. Em thấy cần phải làm gì để đáp lại tình cảm và công ơn của Bác đối với thiếu niên, nhi đồng?

BÀI HỌC

CHÚNG EM KÍNH YÊU BÁC HỒ CHÍ MINH TRỌN MỘT ĐỜI

THỰC HÀNH

1. Giữ gìn ảnh Bác, không để bụi bặm, nhàu nát, hư hỏng.
2. Học thuộc 5 điều Bác Hồ dạy và làm theo hàng ngày.

BÀI 4

ĐI HỌC ĐÚNG GIỜ

CHUYỆN ĐỌC

EM MINH HỎI HẠT

Vào học đã một lúc lâu. Cả lớp đang chăm chú nghe cô giáo giảng bài thì thấy Minh thập thò ở ngoài cửa.

Cô giáo ngừng giảng. Cô cho Minh vào chỗ ngồi rồi nghiêm giọng nói:

— Em Minh đến lớp chậm. Thế là không tốt. Đi học phải đúng giờ. Đi chậm vừa làm mất thì giờ của cả lớp, bản thân lại không được nghe giảng.

Minh thấy nóng bừng cả hai tai. Em hối hận quá. Minh tự nhủ: từ nay không la cà ở dọc đường để đến lớp chậm nữa.

CÂU HỎI

1. Vì sao em Minh đến lớp chậm giờ?
2. Đến lớp chậm giờ có hại như thế nào?

BÀI HỌC

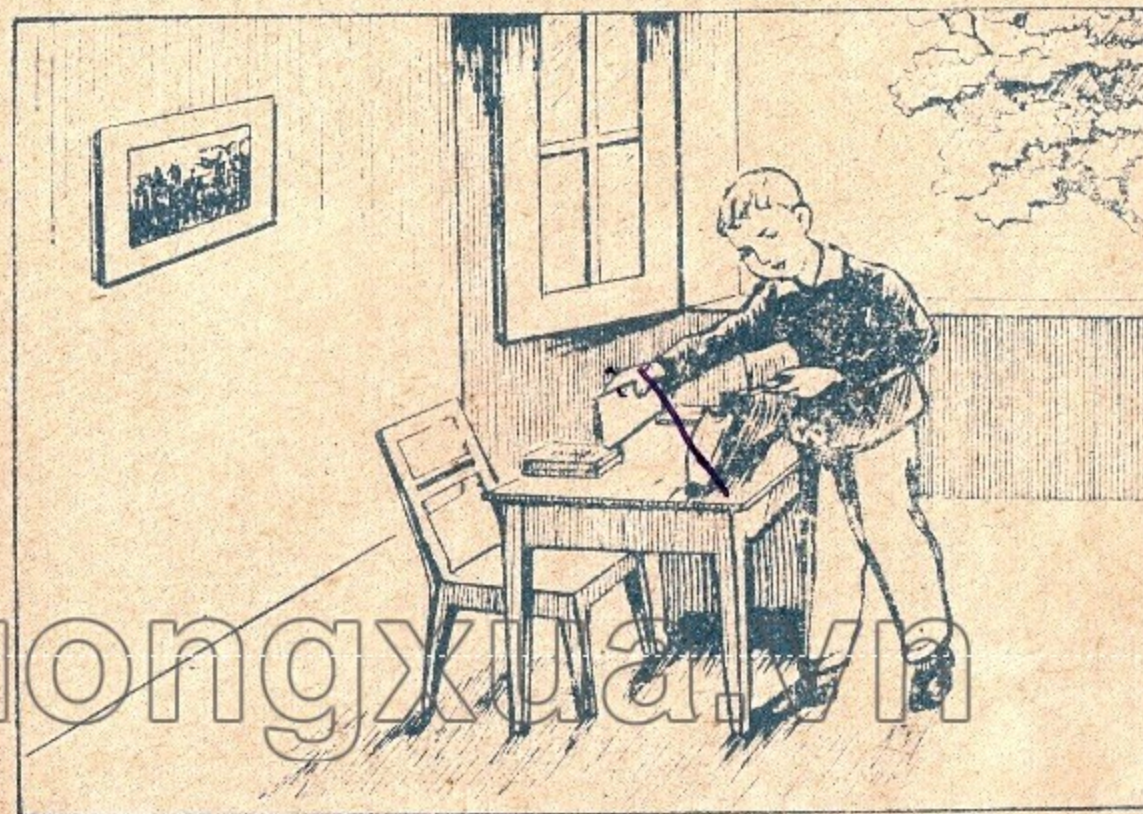
Đi học phải đúng giờ. Đến lớp chậm giờ vừa thiệt cho mình, vừa làm mất thì giờ của các bạn.

THỰC HÀNH

- Đến trường trước giờ học mười lăm phút.
- Đi học không chơi la cà ở dọc đường.

BÀI 5

CHU ĐÁO TRONG HỌC TẬP VÕ NGỆ

CHUYỆN ĐỌC

VÔ-LÔ-DI-A ĐI HỌC VÕ

Mỗi buổi sáng, Vô-lô-di-a dậy rất sớm, không chờ ai đánh thức. Cậu tự xếp chăn gối gọn gàng, đánh răng rửa mặt, ôn lại bài, chuẩn bị sách vở, dụng cụ học tập đầy đủ trước bữa ăn sáng. Cậu đi học rất đúng giờ.

Vô-lô-di-a rất ngăn nắp. Trong ngăn bàn học của cậu, bao giờ sách cũng để riêng một bên, vở để riêng một bên, ở giữa là bút chì, bút mực.

Vô-lô-di-a trở thành một học sinh xuất sắc. Năm nào cậu cũng đứng đầu lớp và được khen thưởng.

Chú thích: Vô-lô-di-a: tên của Lê-nin thuở nhỏ.

CÂU HỎI

1. Vô-lô-di-a chuẩn bị đến trường như thế nào?
2. Vô-lô-di-a ngăn nắp trong học tập như thế nào?
3. Những điều đó đã có lợi gì cho Vô-lô-di-a?

BÀI HỌC

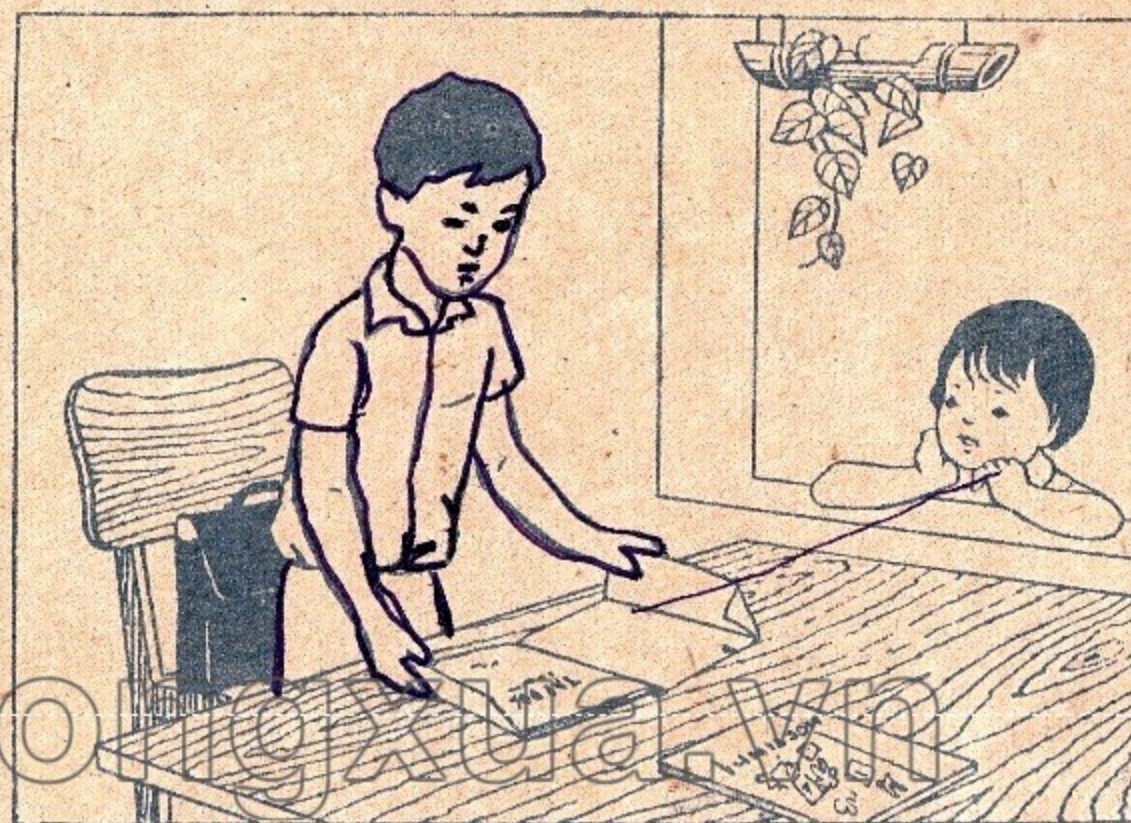
Là học sinh, phải chu đáo trong học tập.

THỰC HÀNH

Học tập Vô-lô-di-a, em hãy làm những việc sau đây:
Chuẩn bị đầy đủ sách vở, dụng cụ trước khi đi học.
— Giữ ngăn bàn học của em luôn luôn ngăn nắp.

BÀI 6

GIỮ GÌN CẦN THẬN ĐỒ DÙNG, SÁCH VỞ

CHUYỆN ĐỌC

QUYỀN SÁCH NÓI CHUYỆN BÂY

Buổi tối, nhà vắng vẻ. Bỗng có tiếng nói thì thầm. Giang lắng nghe, thì ra tiếng nói của quyền sách Tập đọc:

— Bạn Giang ạ, ngày mới mua về tội đẹp dễ, thơm tho là thế! Tôi giúp cho bạn học hành. Thế mà bạn chẳng biết giữ gìn: gáy tôi đã sờn, các mép quần queo, các trang nhàu nát...

Im một lát, sách nói tiếp:

— Sao bạn không bắt chước bạn Nam? Sách vở, đồ dùng của bạn ấy được giữ gìn cẩn thận nên còn tốt lắm!

Sáng hôm sau, nhìn sách vở của mình, Giang thấy đúng như vậy. Đi học về, Giang xin bố mấy tờ báo. Em vuốt các mép sách, vở rồi bọc từng quyển cẩn thận.

CÂU HỎI

1. Quyển sách đã nói chuyện gì với em Giang?
2. Giang đã sửa khuyết điểm của mình như thế nào?
3. Giữ gìn đồ dùng, sách, vở cẩn thận có lợi như thế nào?

BÀI HỌC

Em là học sinh,
Hằng ngày em nhớ:
Chú ý giữ gìn
Đồ dùng, sách vở.

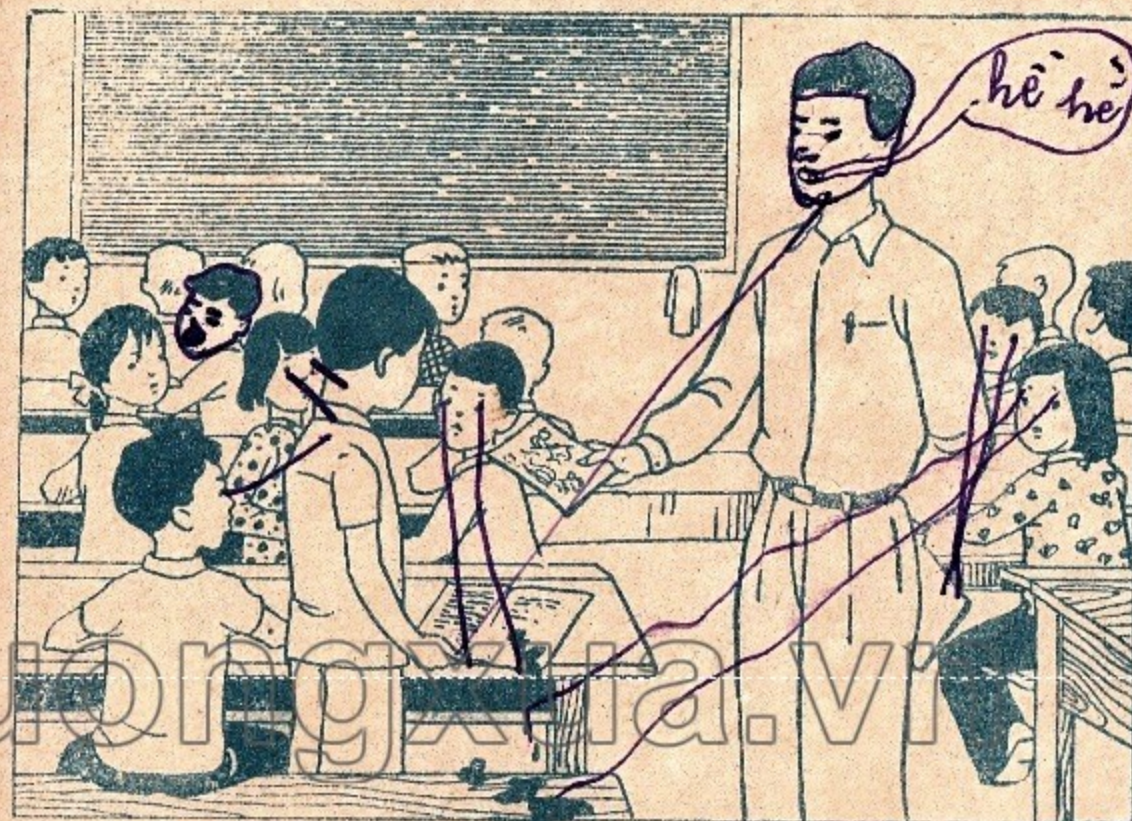
THỰC HÀNH

— Sách cũng như vở đều bọc và dán nhãn cẩn thận. Khi đọc, khi viết, giữ cẩn thận không làm quăn mép, quăn góc sách vở.

— Có hộp hoặc túi đựng để khỏi mất các thứ đồ dùng như bút chì, tẩy v.v...

BÀI 7

TRẬT TỰ

CHUYỆN ĐỌC

TRONG GIỜ **ĐI**CH TẢ

Cả lớp im lặng, học sinh đang chăm chú viết chính tả. Riêng Phấn vừa viết vừa rút tập tranh ra xem trộm. Tân ngồi cạnh vội ngó sang rồi giật lấy định mượn. Hai em giằng nhau, chiếc bàn rung lên. Lọ mực rơi xuống nền gạch vỡ tung tóe. Lớp học nhốn nháo!

Thầy giáo ngừng, đọc. Thầy đi xuống chỗ hai em, cầm lấy tập tranh và nói:

— Thế là hai em không làm đúng lời thầy rồi. Trong giờ chính tả lại đi xem tranh để làm mất trật tự. Thầy dặn lại là phải hết sức yên lặng để học tập cho tốt.

Phấn và Tân đứng lên xin lỗi thầy giáo và các bạn.

CÂU HỎI

1. Phấn và Tân đã mắc khuyết điểm gì khi ngồi học? Việc đó gây nên những tai hại thế nào?
2. Giữ trật tự ở trong lớp học có lợi như thế nào?
3. Em đã giữ trật tự ở lớp như thế nào?

BÀI HỌC

Học sinh phải biết giữ trật tự trong lớp thì giờ học mới có kết quả.

THỰC HÀNH

— Ngồi trong lớp không đùa nghịch, không nói chuyện.

— Chăm chú làm bài, nghe giảng, không làm việc khác.

CHĂM CHÚ NGHE LỜI THẦY GIẢNG

CHUYỆN ĐỌC

EM SINH LƠ ĐĂNG

Cô giáo đang giảng bài toán. Cả lớp chú ý lắng nghe. Bỗng có con bướm vàng bay đến cửa sổ cạnh chỗ Sinh ngồi. Sinh nhìn thấy. Thế là cậu ta mê mải nhìn theo. Con bướm vàng bay nhón nhờ từ cái hoa này đến cái hoa khác. Nó liệng đi liệng lại mãi rồi bay vút lên cao. Chợt cô giáo hỏi Sinh: « Sáu cộng với năm là mấy? »

Sinh vội đứng dậy, nhưng lúng túng không trả lời được. Nét mặt cô giáo không được vui. Cả lớp quay lại nhìn Sinh. Cái nhìn như nhắc Sinh phải chăm chú nghe lời cô giảng.

CÂU HỎI

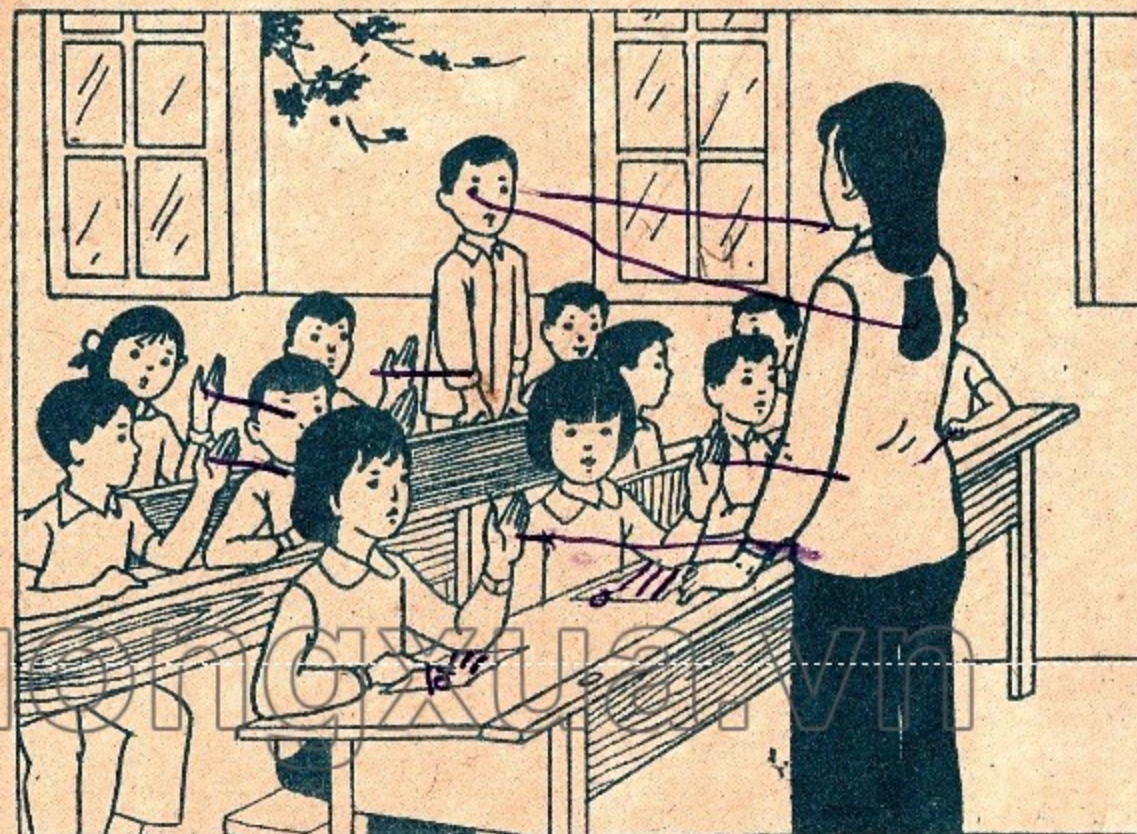
1. Trong khi cô giáo giảng bài, Sinh đã làm gì?
2. Không chú ý nghe giảng thì có hại như thế nào?
3. Em đã chăm chú nghe giảng như thế nào?

Thầy, cô đang giảng
Em chăm chú nghe,
Học tập say mê
Mới là trò tốt.

THỰC HÀNH

Ngồi trong lớp chăm chú nghe lời thầy, cô giảng.

HÀNG HẢI PHÁP BIỂU Ý KIẾN

CHUYÊN ĐỌC

EM LÂM NÓI ~~Đ~~ LÃO

Cô giáo đặt câu hỏi xong, nhiều bạn đã giơ tay. Lâm còn ngập ngừng. Không biết mình nói có đúng không? Nhớ sai các bạn lại cười cho. Nhưng rồi Lâm cũng giơ tay. Cô giáo nhìn cả lớp và nhìn Lâm. Lâm hơi luống cuống định rút tay xuống thì cô đã gọi.

— Em Lâm phát biểu nào.

Lâm vội đứng dậy, rụt rè nói ý kiến của mình. Cô giáo và cả lớp chăm chú nghe. Xong, cô giáo bảo:

— Lâm nói đúng đấy. Em nói chưa được lưu loát nhưng rồi sẽ quen.

Thế là Lâm nói đúng. Lâm phấn khởi, em nghĩ đến lời cô thường bảo: «Hăng hái phát biểu ý kiến thì sẽ chóng hiểu bài!».

CÂU HỎI

1. Tại sao sau khi phát biểu Lâm vui sướng?
2. Cô giáo thường nói với các em như thế nào?

BÀI HỌC

Trong giờ học chúng em hăng hái phát biểu ý kiến để chóng hiểu bài, học tập tốt.

THỰC HÀNH

Tích cực phát biểu ý kiến của mình, không rụt rè.

LÀM TỐT NHIỆM VỤ TRỰC NHẬT

CHUYỆN ĐỌC

BUỔI TRỰC NHẬT CỦA NHÓM EM LÝ

Em Lý dậy sớm. Hôm nay nhóm em làm trực nhật. Lý đeo băng đỏ, xách cặp và chổi rảo bước tới trường.

Lý tới sớm hơn mọi ngày; hai bạn trong nhóm cũng đã đến. Các em lấy nước vẩy xuống nền lớp. Rồi các em quét nhẹ nhàng

trong lớp, ngoài hiên. Hai bạn giặt khăn để lau bàn cô giáo và lau bảng. Lý kê lại các hàng ghế cho ngay ngắn. Nhìn lớp sạch sẽ, Lý vui sướng lắm.

Một tia nắng sớm chiếu vào, lớp học sáng hẳn lên, không khí trong sạch, mát dịu !

CÂU HỎI

1. Em Lý đã chú ý đến nhiệm vụ trực nhật như thế nào ?
2. Nhóm của em Lý đã làm nhiệm vụ trực nhật như thế nào ?
3. Làm tốt nhiệm vụ trực nhật có lợi gì ?

BÀI HỌC

Hằng ngày chúng em làm tốt nhiệm vụ trực nhật để lớp học luôn luôn sạch và đẹp.

THỰC HÀNH

Khi đến lượt trực nhật, em làm đầy đủ mọi công việc được lớp giao cho.

BÀI 11

VỆ SINH

TRƯỜNG LÀ NHÀ, HỌC SINH LÀ CHỦ

CHUYỆN ĐỌC

CẦU VÀO LỚP

Con đường vào lớp
Rãnh nước bắc ngang,
Nhiều bạn bước sang
Trượt chân suýt ngã.

Thanh gổ vừa quá
Bắc lên làm cầu.
Cô giáo đi qua
Dừng chân rất lâu.

Cô khen các cháu
Biết làm lấy cầu,
Đỡ phải dìu nhau
Bước qua khó nhọc

Các cháu gắng học
Sau lớn bằng cô
Sẽ được tha hồ
Bắc cầu xe chạy.

Các cháu nhớ lấy:
Làm chủ nước nhà
Chẳng phải đâu xa,
Ngay từ việc nhỏ.

Theo QUỐC ANH

CÂU HỎI

1. Đường vào lớp có gì thay đổi?
2. Vì sao cô giáo lại dừng chân rất lâu khi đi qua cầu?
3. Ý nghĩ nào thúc giục học sinh có những việc làm đẹp đối với trường, lớp của mình?

BÀI HỌC

Em tập làm chủ
Trường lớp của em,
Để khi lớn lên
Làm chủ đất nước.

THỰC HÀNH

1. Không bôi bẩn, vẽ bậy, vứt rác làm bẩn trường, lớp.
2. Góp phần làm đẹp trường, lớp (nhặt rác, trồng hoa, trang trí lớp)

YÊU MẾN THẦY GIÁO, CÔ GIÁO

CHUYỆN ĐỌC

EM HƯƠNG VÀ CÔ GIÁO

Hương đang chăm chú viết. Em thấy hơi âm ỉm trên mái tóc. Hương ngừng đầu lên. Cô giáo đang âu yếm nhìn Hương tập viết. Cô cúi sát xuống má em, trêu mếu cầm tay em, dẫn em viết từng nét một. Em cố bắt chước viết đúng như chữ mẫu. Cô khen em viết đẹp.

Hương rất yêu cô giáo. Hương sẽ cố học giỏi và ngoan ngoãn để cô vui lòng. Đến ngày hội của các thầy, các cô, Hương sẽ rủ các bạn đến thăm cô. Hương sẽ tặng cô bông hoa hồng to nhất. Hương sẽ hát để cô nghe và cùng múa với các bạn để mừng cô nữa.

Chú thích : — Ngày hội của các thầy, các cô là ngày 20 tháng 11 hằng năm.

CÂU HỎI

1. Tại sao Hương yêu mến cô giáo?
2. Hương đã tỏ lòng yêu mến cô giáo như thế nào?
3. Để tỏ lòng yêu mến thầy giáo, cô giáo, em đã làm gì?

BÀI HỌC

Thầy, cô như thể mẹ cha,
Hết lòng yêu mến mới là trò ngoan.

THỰC HÀNH

- Học giỏi, ngoan ngoãn để thầy, cô giáo được vui lòng.
- Lễ phép chào khi gặp thầy, cô giáo.

YÊU MẾN VÀ GIÚP ĐỠ CHA MẸ

CHUYỆN ĐỌC

NGƯỜI CON NGOAN

« Em ơi, em ngủ cho ngoan

Mẹ còn khó nhọc đi làm đồng xa... »

Hòa ru em ngủ và đặt em xuống giường. Lúc này bố mẹ đi gặt sắp về đây. Hòa vội đi quét nhà và nhặt rau sẵn.

Lát sau, bố mẹ Hòa đi làm về. Cả bố và mẹ mồ hôi nhễ nhại, mặt mũi đỏ gay. Mẹ Hòa cầm cái nòn quạt lấy quạt dề. Hòa vội đi lấy hai cái quạt đưa cho bố mẹ. Rồi em rót nước đưa lại mời bố mẹ uống.

Cả bố và mẹ nhìn Hòa thắm khen: « Con ngoan quá! ».

CÂU HỎI

1. Ở nhà, em Hòa đã làm những việc gì giúp bố mẹ ?
2. Em Hòa đã tỏ lòng yêu mến bố mẹ như thế nào ?
3. Tại sao các em phải yêu mến và giúp đỡ cha mẹ ?

BÀI HỌC

Cha mẹ sinh ra ta, nuôi ta khôn nhọc.

Chúng ta phải yêu mến và giúp đỡ cha mẹ.

THỰC HÀNH

Đi học về, làm những việc nhẹ giúp đỡ cha mẹ như: quét nhà, rửa bát, coi em v.v...

**ANH EM HÒA THUẬN
GIA ĐÌNH ĐẦM ẤM**

CHUYỆN ĐỌC

BA NGƯỜI CON NGƯỜI

Mẹ sang nhà ông ngoại
Khi về ông cho quà:
Một làn dầy những na
Và xôi mùa, gạo mới.

Về nhà mẹ vội gọi
Các con lại bảo rằng:
Chia cho thật công bằng
Anh em phải hòa thuận.

Mẹ có công việc bận
Đi cấy tận đồng xa,
Anh em con ở nhà
Nhớ nghe lời mẹ dặn
Ba phần chia đều đặn
Một phần có nhỉnh hơn
Để nhường chú «tỷ hon»
Bởi chú là em út.

Được phần hơn một chút
Chú út dành mẹ ăn.
Thương mẹ chú nói rằng
Mẹ sớm chiều vất vả.

Nhưng cuối cùng tất cả
Dồn lại thành một phần,
Tối cả nhà cùng ăn
Ngồi quây quần quanh mẹ.

Theo NGUYỄN THẾ HỘI
NGŨA GIÓNG 2-1978

CÂU HỎI

1. Ba anh em trong chuyện kể có những ưu điểm gì?
2. Em thấy cảnh sống của gia đình này như thế nào?
3. Muốn có cuộc sống đầm ấm, mỗi người trong gia đình phải làm gì? Em có làm được như vậy không?

Trong nhà có mẹ có cha,
Vâng lời cha mẹ mới là con ngoan.

THỰC HÀNH

- 1 — Làm tốt công việc cha mẹ giao cho em.
- 2 — Nhớ và làm theo những lời khuyên bảo của cha mẹ.

YÊU MẾN VÀ NHƯỜNG NHỊN EM

CHUYỆN ĐỌC

LÀM ANH ĐÁNH EM

Làm anh khó dấy
Phải dẫu chuyện đùa,
Với em gái bé
Phải « người lớn »⁽¹⁾ cơ !
Khi em bé khóc
Anh phải dỗ dành,

Nếu em bé ngã
Anh nâng dịu dàng.
Mẹ cho quả bánh
Chia phần em hơn,
Có đồ chơi đẹp
Cũng nhường em luôn.
Làm anh thật khó
Nhưng mà thật vui
Ai yêu em bé
Thì làm được thôi.

PHAN THỊ THANH NHÂN
(Gió từ tay mẹ — NXB Kim Đồng 1977)

Chú thích :

« Người lớn » : ý nói phải biết nhường nhịn em.

CÂU HỎI

1. Làm anh thì phải thế nào ?
2. Làm được như vậy có khó không ? Vì sao ?
3. Làm anh khó nhưng nếu có được một điều thì sẽ làm được anh. Điều đó là điều gì ?

BÀI HỌC

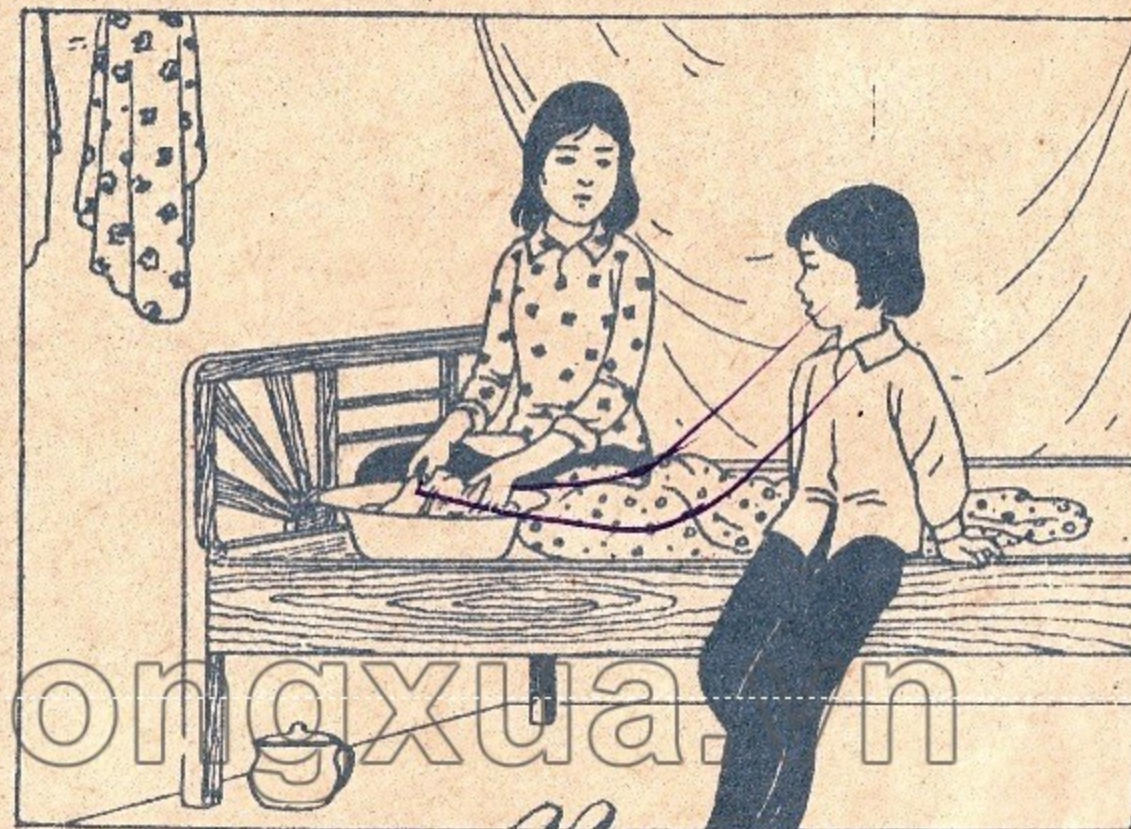
Yêu mến và nhường nhịn em là niềm vui của người làm anh, làm chị.

THỰC HÀNH

— Tập làm những điều như trong chuyện đọc.

BÀI 16

YÊU MẾN VÀ NGHE LỜI ANH CHỊ

CHUYỆN ĐỌC

HAI CHỊ EM ĐANH NHAU

Mấy hôm nay, chị Thái bị mệt. Thế là Bình không được chị săn sóc như mọi ngày. Bình thương chị lắm. Bình ở nhà với chị, không đi chơi nữa. Bình múc nước để chị rửa mặt. Rồi em múc cháo mời chị ăn, bưng nước đưa chị uống.

Chợt Bình nghĩ đến mấy quả mận ở trong túi. Chị cứ kêu dăng miệng, chắc chị thích lắm. Bình rửa sạch mận rồi đưa chị. Chị Thái cảm động, âu yếm cầm tay Bình:

— Em ngoan lắm! Nhưng chị không ăn dâu vì mận còn xanh. Em cũng đừng ăn kéo lại đau bụng. Bây giờ em đi nhặt rau và đặt nồi sắn dè mẹ về thời cơm đỡ vất vả nhé!

Nghe lời chị, Bình đem vứt mấy quả mận vào hố rác rồi xuống bếp nhặt rau.

CÂU HỎI

1. Bình đã tỏ ra yêu mến chị như thế nào?
2. Tại sao Bình lại vứt mận vào hố rác?
3. Hằng ngày, đối với anh chị, em đã có những ưu điểm gì?

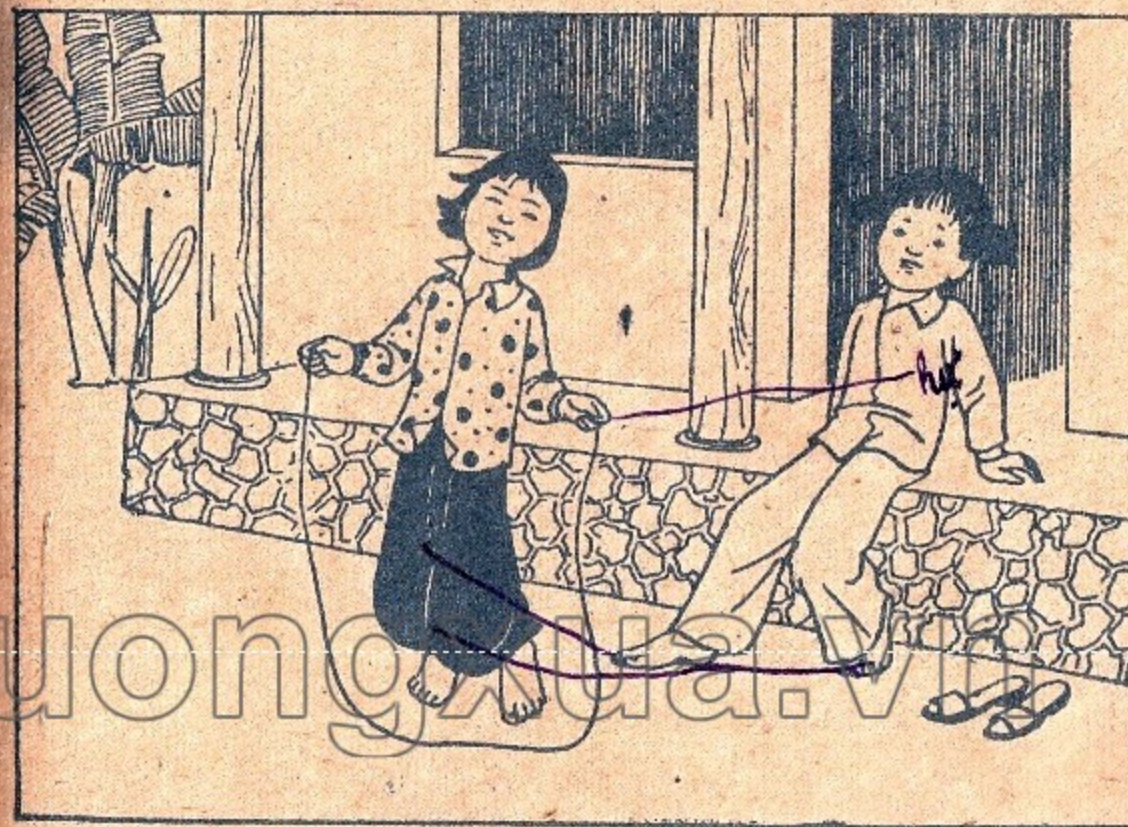
BÀI HỌC

Chúng em phải yêu mến và nghe lời anh chị.

THỰC HÀNH

- Nghe lời anh chị, không cãi nhau, không tị nạnh.
- Thương yêu anh chị, làm những việc nhẹ giúp đỡ anh chị.

ĐI ĐÂU PHẢI XIN PHÉP CHA MẸ

CHUYỆN ĐỌC

EM TÂM ĐI CHƠI

Một buổi sáng thứ năm, Tâm đang chép bài thì bạn Vân đến chơi. Thấy bố mẹ Tâm đi làm cả, Vân nói:

— Tâm đi chợ chơi với mình đi, hôm nay ngày phiên vui lắm!

Tâm thích lắm toan đi. Nhưng chợt nhớ chưa xin phép bố mẹ, Tâm nói :

— Tâm không đi được đâu !

— Sao thế ?

— Bố mẹ Tâm bảo : trẻ con đi dâu phải xin phép cha mẹ. Tâm chưa xin phép nên chẳng dám đi! Thôi. Vân ở lại đây chơi với mình, Vân nhé!

Thế là Vân và Tâm cùng ở nhà, chơi đùa vui vẻ.

CÂU HỎI

1. Vân đến rủ Tâm đi đâu ?
2. Tại sao Tâm từ chối không đi ?

BÀI HỌC

Hằng ngày đi đâu em phải xin phép cha mẹ.

THỰC HÀNH

Từ nay đi đâu em hãy xin phép cha mẹ ; cha mẹ có cho đi mới được đi.

KHÁCH ĐẾN NHÀ PHẢI CHÀO HỎI

CHUYỆN ĐỌC

EM NHÀN CÓ LẼ PHÉP KHÔNG ?

Vừa bước vào nhà, Nhàn thấy bố đang ngồi nói chuyện với bác Hoàng, ở xóm dưới. Nhàn nhanh nhẩu nói :

— Chào bác ạ.

Bác Hoàng quay lại:

— Cháu đi học về đấy à? Năm nay cháu học lớp mấy rồi?

— Thưa bác, vâng ạ. Cháu học lớp Một ạ.

Bác Hoàng chăm chú nhìn Nhân, đầu bác khẽ gật gật. Nhân đi vào nhà trong còn nghe bác Hoàng nói với bố: « Cháu Nhân ngoan ngoan, lễ phép lắm! »

CÂU HỎI

1. Trông thấy bác Hoàng, em Nhân làm gì?
2. Tại sao bác Hoàng khen Nhân?

BÀI HỌC

Khi có khách đến nhà, em phải chào hỏi lễ phép.

THỰC HÀNH

Khách đến nhà, dù lạ hay quen, em hãy chào hỏi lễ phép.

BÀI 19

NÓI LỜI BẬY

CHUYỆN ĐỌC

BIẾT NÓI NANG LỄ ĐỘ

— Mẹ đi cấy về chưa, Lụa ơi?

— Chưa!

— Cháu nấu cơm chưa?

— Rồi!

Đó là Lụa nói chuyện với bà.

— Lụa ơi, chiều có còn cỏ cho trâu ăn không?

— Còn!

— Lụa có sang nhà bác không?

— Không!

Đó là câu chuyện giữa Lụa và anh.

Thấy vậy, em Ngoạn nói nhỏ với bạn:

— Lụa ơi, không nên trả lời cộc lốc với người trên như vậy. Nếu không trả lời: « Thưa bà, mẹ cháu chưa về ạ » hoặc « Em không sang nhà bác ạ », thì Lụa có thể trả lời gọn là: « chưa ạ! không ạ »...; như vậy có phải vừa gọn, vừa tỏ ra biết kính trọng người lớn, vừa đáng yêu không!

Lụa gật đầu đồng ý với bạn.

Theo VŨ HUNG

(Thiếu niên Tiền phong 1977)

CÂU HỎI

1. Lựa có thói quen nói với người trên như thế nào? Nói như thế có hay không?
2. Theo em Ngoại thì có thể nói theo những cách nào cho hay? cho lễ phép và đáng yêu?
3. Trong lớp ta, em nào nói năng lễ phép?

BÀI HỌC

Nói lời hay làm người nghe vui lòng.

THỰC HÀNH

- Nói năng có lễ độ với người trên.
- Không nói tục.

BÀI 20

YÊU MẾN VÀ GIÚP ĐỖ BẠN

CHUYỆN ĐỌC

ĐẾN THĂM BẠN ỐM ĐÁNH BẠN

Không thấy Khoa đến lớp, các bạn bảo Hiền :

— Cậu đến nhà Khoa xem sao. Có lẽ bạn ấy ốm và đang cần giúp đỡ.

Hiền đến nhà Khoa thấy bạn nằm trên giường, buộc khăn mặt lên má. Hiền ngồi xuống:

— Ôi, chắc cậu bị sưng mọng răng đấy. Đạo mùa hè tờ cũng bị thế. Sưng to tướng! mà cậu biết không, bà tớ về quê ngoại, mẹ tớ thì đi làm!

Khoa ôm má nhăn nhó:

— Mẹ tớ cũng đi làm vắng. Tớ muốn lấy nước súc miệng quá.

— Ừ súc miệng sẽ dễ chịu đấy. Vừa nói Hiền vừa đứng dậy tìm kiếm... Chỉ một loáng Hiền đã có một cốc nước muối ấm đưa lại cho bạn Khoa ngậm một ngậm to. Nước ấm thấm dần, cơn đau dịu hẳn. Hai bạn nhìn nhau, cười vui vẻ.

CÂU HỎI

- Bạn Khoa đã gặp khó khăn gì?
- Hiền yêu mến và giúp đỡ bạn như thế nào?
- Vì sao bạn bè phải giúp đỡ nhau?
- Em đã làm được những gì?

BÀI HỌC

« Có bạn, niềm vui được nhân lên gấp đôi và nỗi buồn sẽ được vơi đi một nửa »

(Lời một nhà văn)

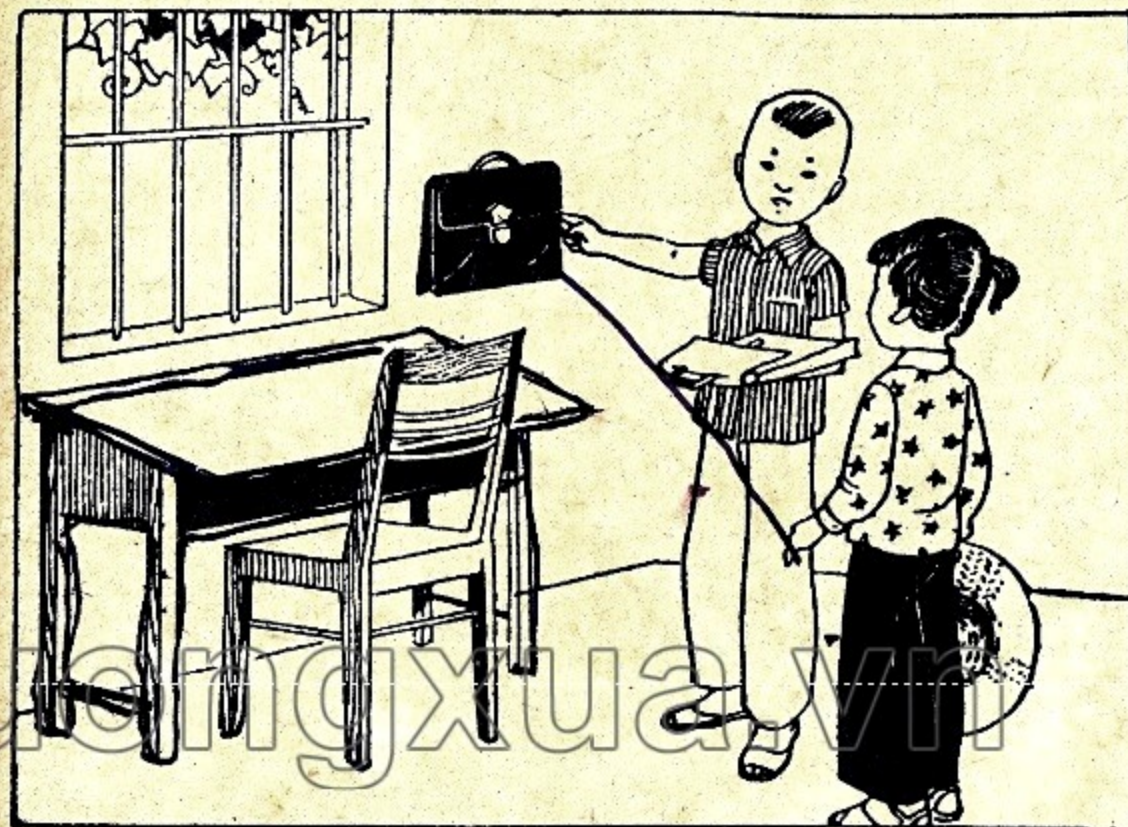
THỰC HÀNH

Hãy quan tâm tới bạn và sẵn sàng giúp đỡ bạn khi bạn cần đến em.

— Khi bạn có lỗi, em giúp bạn nhận lỗi và sửa chữa.

BÀI 21

CÓ THỨ TỰ, NGĂN NẬP

CHUYỆN ĐỌC

EM HIỀN CÓ NGĂN NẬP

Bàn học của Hiền kê cạnh cửa sổ trông ra vườn. Trên bàn, Hiền sắp xếp đồ dùng, sách vở có thứ tự lắm. Quyển Tập đọc và quyển Học tính, Hiền xếp ở góc trái, vở viết xếp ở phía phải; còn lọ mực, bút, thước... Hiền để vào giữa.

Hiền lúi húi đóng thêm cái đinh vào vách cạnh bàn để treo cặp sách. Vừa lúc đó, em Hoa đi học lớp Vỡ lòng về. Hiền đỡ lấy chiếc cặp của em treo lên cạnh cặp của mình và nói:

— Như thế này vừa gọn, đẹp vừa dễ lấy Hoa nhỉ?

Em Hoa mỉm cười gật đầu.

CÂU HỎI

1. Bàn học của Hiền đã sắp xếp thứ tự như thế nào?
2. Sắp xếp đồ dùng sách vở có thứ tự ngăn nắp thì có ích lợi gì?

BÀI HỌC

Chúng em cần để đồ dùng, sách vở có thứ tự ngăn nắp, trông vừa gọn vừa đẹp, khi dùng dễ lấy.

THỰC HÀNH

- Để đồ dùng vào đúng chỗ đã quy định.
- Sau khi dùng xong, cất đồ dùng vào chỗ cũ, không để lung tung.

BÀI 22

LUÔN LUÔN SẠCH SẼ

CHUYỆN ĐỌC

CON CÒ VÀ CON QUẠ

Con cò sạch sẽ
Đứng ở bờ sông
Ria cánh, ria lông,
Kỳ chân, cọ mỏ.
Một con quạ nhỏ
Lông, cánh bẩn hôi,
Đến rủ đi chơi
Lắc đầu, cò nói:
— Tôi còn tắm gội,
Tôi chẳng muốn đi.
Quạ bảo: « Tôi gì
Rét mà cũng tắm ! »
Giương đôi cánh trắng
Cò trả lời ngay :
— Tôi tắm thế này
Thơm tho, sạch sẽ,
Cánh, lông đẹp dẽ
Ai cũng yêu tôi.
Lười tắm : bẩn hôi.
Không ai yêu cả !

NHUỘC THỦY

CÂU HỎI

1. Con cò và con quạ khác nhau như thế nào?
2. Em yêu con nào, ghét con nào? Tại sao?
3. Em sẽ làm gì để luôn luôn sạch sẽ?

BÀI HỌC

Sạch sẽ ai cũng yêu.
Chúng em luôn luôn sạch sẽ, tránh ở bẩn.

THỰC HÀNH

- Tắm rửa luôn.
- Giữ gìn quần áo sạch sẽ, tránh chơi bẩn.
- Cắt móng tay, móng chân luôn.
- Đi guốc, dép.

BÀI 23

THAM TẬP THỂ DỤC

CHUYỆN ĐỌC

BÁC HỒ LUYỆN TẬP THÂN THỂ

Sáng nào cũng vậy, dù trời mưa hay rét, Bác Hồ vẫn tập thể dục đều đặn.

Bác thường khuyên mọi người: « Chúng ta cần phải khỏe để làm việc và chiến đấu lâu dài. Nên rèn luyện cho mình có thói quen tập thể dục và lao động ».

Hồi còn ở Pác bó, trời mới tờ mờ sáng, Bác đã gọi mọi người ra tập thể dục.

Nhờ chăm chỉ luyện tập thân thể, nên đến già, Bác vẫn rất khỏe mạnh.

Chú thích

- Pác bó: một hang núi ở Việt bắc.

CÂU HỎI

1. Bác Hồ thường khuyên mọi người như thế nào?
2. Hồi còn ở Pác bó, Bác thường làm gì vào các buổi sáng?
3. Tại sao tuy Bác đã già mà vẫn rất khỏe mạnh?

Chúng em chăm tập thể dục cho người khỏe mạnh.

THỰC HÀNH

- Sáng dậy tập thể dục đều đặn.
- Anh em trong nhóm gần nhà nhau, sáng-gọi nhau tập thể dục.

BẢO VỆ CÂY CỐI

CHUYỆN ĐỌC

CÓ NHIỀU BÓNG MÁT

Tết vừa qua, thanh niên xã trồng một hàng bàng trước cửa nhà Nam. Hai ông cháu Nam cũng ra hi hục cùng đào hố.

Sau đó, chiều nào hai ông cháu cũng múc nước tưới cho cây. Nam lại đi xin nứa về để ông rào quanh cây, trâu bò không phá hoại được. Vừa làm ông vừa bảo Nam:

— Ông cháu ta cố chăm chút bảo vệ cho cây. Khi cây lớn, mọi người sẽ có thêm nhiều cây xanh, bóng mát; lại có gỗ làm nhà, có lá để ngụy trang, cháu ạ!

CÂU HỎI

1. Hai ông cháu Nam đã làm gì để bảo vệ cây?
2. Tại sao phải bảo vệ cây cối?

BÀI HỌC

Trồng cây nào, tốt cây ấy.

THỰC HÀNH

Chăm bắt sâu, tưới cho cây.

— Làm rào chung quanh cây, trồng nôm không để trâu bò phá hoại.

— Giữ không cho ai dựng xe vào những cây mới trồng.

GIỮ SẠCH VÀ ĐẸP NƠI CÔNG CỘNG

CHUYỆN ĐỌC

HÌNH VẼ CON BÒ...

Sĩ cầm một mẫu gạch non, hí hoáy vẽ một con bò trên bức tường vôi trắng tinh của đình làng. Vẽ xong, Sĩ thích chí ngắm nghía mãi. Chợt bác chủ tịch xã đi qua. Thấy bức vẽ, bác dừng lại, nói:

— Cháu vẽ đẹp đấy... Nhưng bác còn chê cháu một chỗ...

Sĩ vội hỏi :

— Chỗ nào ạ ?

Bác chủ tịch nghiêm nét mặt nói tiếp :

— Đình là nơi hội họp công cộng của xã, nên giữ cho sạch và đẹp. Cháu vẽ như vậy là bôi bẩn tường đấy. Cháu nên tìm cách xóa sạch ngay đi, cháu ạ !

CÂU HỎI

1. Em hãy kể vài nơi công cộng trong xã (hay khu phố) của em.

2. Ta nên giữ gìn nơi công cộng thế nào ?

BÀI HỌC

Chúng em giữ sạch và đẹp nơi công cộng.

THỰC HÀNH

Không vẽ bậy, vứt rác, không làm bẩn nơi công cộng.
Thấy đường phố đường làng rác bẩn, rủ nhau dọn dẹp sạch sẽ.

MỤC LỤC

	Trang
1 Đi học vui Vào lớp một	3
2. Tôn kính quốc kỳ Lần đầu đứng dưới cờ	5
3 Kính yêu Bác Hồ Các cháu vào đây với Bác	7
4. Đi học đúng giờ Em Minh hối hận	9
5 Chu đáo trong học tập Vô-lô-di-a đi học.	11
6 Giữ gìn cẩn thận đồ dùng, sách vở. Quyền sách nói chuyện	13
7 Giữ trật tự Trong giờ chính-tả	15
8. Chăm chú nghe lời thầy giảng Em Sinh lơ đãng	17
9. Hăng hái phát biểu ý kiến Em Lâm nói đúng	19
10. Làm tốt nhiệm vụ trực nhật Buổi trực nhật của nhóm em Lý	21
11 Trường là nhà, học sinh là chủ Cầu vào lớp	23
12 Yêu mến thầy giáo, cô giáo Em Hương và cô giáo	26
13. Yêu mến và giúp đỡ cha mẹ Người con ngoan	28
14. Anh em hòa thuận gia đình đầm ấm Ba người con ngoan	30

15. Yêu mến và nhường nhịn em bé	
Làm anh	33
16. Yêu mến và nghe lời anh chị	
Hai chị em	35
17. Đi đâu phải xin phép cha mẹ	
Em Tâm không đi chợ	37
18. Khách đến nhà phải chào hỏi	
Em Nhân có lễ phép	39
19. Nói lời hay	
Biết nói năng lễ độ	41
20. Thương yêu và giúp đỡ bạn	
Đến thăm bạn ốm	43
21. Có thứ tự, ngăn nắp.	
Em Hiền có ngăn nắp	45
22. Luôn luôn sạch sẽ	
Con cò và con quạ	47
23. Ham tập thể dục.	
Bác Hồ luyện tập thân thể	49
24. Bảo vệ cây cối	
Có nhiều bóng mát	51
25. Giữ sạch và đẹp nơi công cộng	
Hình vẽ con bò	53

ĐẠO ĐỨC

LỚP MỘT

In 200.000 cuốn, khổ 13 × 19 tại Nhà máy in Tiến bộ Hà nội

Số in: 1323 — Số. X.B. 303-PT1

Xong ngày 20 tháng 7 năm 1978. Nộp lưu chiều tháng 8-1978.